

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8122 Dep
0032 Oslo

Oslo 03.01.2012

**Høringsuttalelse angående forslag til endringer i opplæringslov og
privatskolelov – Nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen
m.m.**

SAFO er en sammenslutning av tre interessepolitiske organisasjoner for og av mennesker med nedsatt funksjonsevne. Vi består av Foreningen Norges Døvblinde, FNDB, Norges Handikapforbund, NHF og Norsk Forbund for Utviklingshemmede, NFU. Vi har ca. 28 000 medlemmer.

Departementets høringsnotat foreslås å:

1. Innføre nasjonale bestemmelser om lærertetthet i grunnskolen

Det er velkjent at store elevgrupper og lav lærertetthet kan gjøre det svært vanskelig å sikre en tilstrekkelig tilpasset opplæring for elever med spesielle behov. Samtidig kan elever med spesielle behov ha store utfordringer både med å orientere seg og å etablere kontakt med lærer når elevgruppen blir for stor. Begge disse forholdene taler for den foreslåtte reguleringen av gruppestørrelse og lærertetthet. Store elevgrupper medfører ofte svakere sosiale bånd mellom elevene. Dette er alle forhold som taler for en regulering av gruppestørrelse.

Selv om ressursbruken til spesialundervisning ikke inngår i offisielle beregninger av lærertetthet, kan kostnadene med spesialundervisning utmerket godt bli behandlet sammen med skolens øvrige kostnader i de kommunale budsjettprosessene. I forbindelse med kommunenes budsjettbehandling i høst, var det svært mange kommuner som varslet kutt i utgifter til spesialundervisning. En innstramning i kravet til lærertetthet, kan forsterke kommunenes fokus på å redusere kostnadene til spesialundervisning.

Dersom siktemålet med reguleringen er å sikre en minimumsdekning for elevene, bør kravene stilles på skolenivå eller aller helst klassenivå. Dersom lærertettheten er ment å være et forhold som skal bidra til et mest mulig likt læringsutbytte blant kommunens elever, taler dette for krav til lærertetthet på kommunenivå. Et krav på kommunenivå vil gjøre det mulig å gi størst

lærertetthet ved skoler hvor behovet for lærertettheten er størst.

Klassestørrelse kan være et godt virkemiddel for å sikre inkludering av elever med spesielle behov. Høy lærertetthet kan være et alternativ til å gi flere elever en inkluderende opplæring. Vi savner vurderinger av dette forholdet.

2. Lovbestemmelse som klargjør at skoleeier kan organisere særskilte innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever

SAFO har ingen synspunkter til dette punktet.

3. Innføre lovbestemmelser om opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Det vil være en stor fordel om retten til ASK klargjøres i en egen lovbestemmelse. Selv om det blir hevdet at retten til ASK i dag er hjemlet i § 5-1, hjelper dette lite når skoleeier ikke er klar over dette.

Selv om forslaget er en presisering av gjeldende rettigheter og ikke en utvidelse av rettighetene, er SAFO bekymret for den høyst variable kompetansen knyttet til de mange alternative- og supplerende kommunikasjonsmetodene. Dette kan gi seg store utslag i sakkyndig vurdering både av elevens behov for ASK og hvilke metoder som bør benyttes. Vi minner derfor om Innstillingen til Stortinget fra Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, 405 S (2010-2011): «Komiteen viser til at samisk spesialpedagogisk støtte får en landsdekkende oppgave forankret i Statped Nord. Dette mener komiteen er positivt. En slik organisering kan også være hensiktsmessig på andre områder, for eksempel når det gjelder ASK».

Med vennlig hilsen

Jens Petter Gitlesen

Leder